

cinematografie, televiziune și jocuri video.

Cu toate avantajele menționate, atenționăm și asupra unor neajunsuri ale tehnologiilor digitale. Dat fiind faptul că artele digitale sunt la început de cale, în pofida dezvoltării accelerate, acestora le lipsește autenticitatea și originalitatea lucrărilor tradiționale. Însă, dezvoltarea intensivă a tehnologiilor digitale ar putea depăși aceste neajunsuri în viitorul apropiat. Arta digitală necesită asigurarea artistului cu computer, ansamblu de softuri și competențe de a opera cu ele. Dar, cu toate că necesită investiții inițiale mari, acestea se răscumpără în timp, întrucât materialele consumabile în artele digitale, practic, lipsesc.

Următoarea problemă constă în faptul că instituțiile de profil nu acordă o atenție primordială disciplinelor digitale. Marea majoritate a artiștilor digitali urmează programe tradiționale în domeniul artelor plastice, iar, ulterior, investesc mult timp pentru a însuși instrumentele și genurile digitale.

De asemenea, există limite dictate de tehnologiile actuale cu privire la vizualizarea și imprimarea lucrărilor digitale, dar care se îmbunătățesc continuu și care pot fi depășite în viitorul apropiat.

În urma celor expuse, concluzionăm că posibilitățile noi de comunicare, bazate pe tehnologiile digitale au asigurat accelerarea răspândirii instrumentelor digitale în activitatea plastică. Noile medii de comunicare au devenit un spațiu enorm pentru expunerea lucrărilor plastice, cu un auditoriu global, generând printre altele și noi genuri plastice, ce nu existase până la moment.

Capacitatea tehnologiilor de a oferi noi posibilități de exprimare plastică a fost un factor important, care a asigurat popularitatea crescândă a instrumentelor digitale. Aceasta s-a datorat noilor metode de lucru cu obiectul plastic, care se bazează pe existența unor dispozitive de procesare, vizualizare și materializare a informației.

La nivel de programe, răspândirea tehnologiilor digitale este asigurată de un număr impunător de softuri care acoperă toate necesitățile artiștilor plastici, atât în grafica rastru, cât și cea vector.

Prin urmare, avantajele tehnologiilor au contribuit la digitalizarea artelor plastice. În așa fel, putem constata că neajunsurile instrumentelor digitale și mediului virtual sunt, cu siguranță, compensate de câștigul adus de ele.

BIBLIOGRAFIE

1. САФИНА А.М. Интернет-пространство как фактор трансформации современного искусства// Вестник Северного (Арктического) федерального университета. Серия Гуманитарные и социальные науки. № 6, 2018, стр. 118-127. <https://rucont.ru/efd/676452> (vizitat 21.04.2020)

PÂSLA ÎN ARTA TEXTILĂ MODERNĂ

Ecaterina Ajder, conf. univ.

UPS „Ion Creanga” din Chișinău

CZU: 745.52

Abstract

Felt – it's a material with an old history, and its manufacture appeared before sewing or knitting. In ancient times, it was made of vegetable fibers, then the hair of the animal's fur began to be used. Today, the felt is obtained from the wool of sheep, camels or goats. The threads are pressed and glued using soap and water, but other methods use a needle brush to gather the threads. Over time, felt has come to many uses: for tents, clothes, carpets, hats, shoes, and even as part of musical instruments.

Today it is used not only for the manufacture of the above, but the palette has been enriched with toys, decorative objects, bags. Moreover, in addition to the felt obtained from wool, felt made from bamboo fibers or artificial fibers has appeared.

Key-words: felt, impress, mill machine, tunic, stylization, ornament.

Pâsla este un produs textil compact, obținut prin baterea în piuă a lânii sau a părului ne tors al unor animale. Se folosește, în special, la confecționarea pălăriilor, a încălțăminteii călduroase. *Pâsla* se poate fabrica și printr-un procedeu asemănător celui de producere a hârtiei manuale. Fibrele se înmoaie în apă și în alte substanțe chimice, apoi se scurg într-o sită, pe care se formează un strat uniform, dar afânat, după care se presează între cilindri până când se formează o foaie densă. O *pâslă* fină, de lână sau din păr de animal, presată și lipită, întrebuințată în special la confecționarea pălăriilor se numește *fetru*. Datorită calităților sale, părul de iepure de casă este folosit pe o scară largă în industria textilă, la confecționarea de fetru pentru pălării.

Împâslirea este una din cele mai vechi tehnici de creare a celor mai superbe țesături. Capacitatea lânii de a se împâsli este cunoscută de oameni din cele mai vechi timpuri. Conform explorărilor arheologice, primele articole împâslite au apărut cu opt mii de ani în urmă. Cel mai cunoscut mit despre covorul din *pâslă* se referă la *Arca lui Noe*. Se spune că atunci când Noe a coborât din Arcă pe pământ, s-a dovedit că oile, în timpul călătoriei, năpârleau, iar lâna era frământată de ele cu picioarele și în acest mod a apărut primul covor din *pâslă*.

Există mai multe teorii referitoare la apariția *pâslei*. Conform uneia dintre ele, *pâsla* a apărut întâmplător, când lâna s-a bătut în procesul de utilizare îndelungată. Acest lucru a avut loc aproximativ în mileniul VI d. H.

Nu se știe exact când a luat naștere procesul de împâslire, dar este evident faptul că *pâsla* a fost creată de către oameni înainte de apariția țesutului. Interesul față de acest material unic este confirmat de nenumărate simpozioane și conferințe consacrate *pâslei*, convocate în diverse țări.

Din cele mai vechi timpuri, oamenii se protejau iarna de frig cu blănuri de fiare sălbătice. Cu timpul însă, ei au înțeles că în acest scop poate fi utilizată și lâna tunsă de pe animale, care, fiind prelucrată într-un anumit mod și bătută în formă de pânză, poate servi la confecționarea hainelor și încălțăminteii. Așa a luat naștere prima *pâslă*, apoi din lâna de oi a început să fie confecționată și încălțăminteii, care așa și se numește – *pâsle*.

Articolele din lână de oi protejează minunat corpul uman de temperatura externă, asigurând o microclimă confortabilă. Pâsla era utilizată chiar și la tratarea unor maladii reumatice. Tendințele contemporane în materie de vestimentație curativă confirmă perspectivele largi pe care le oferă *pâsla* în acest domeniu.

Artefactele descoperite în *curganele* din Munții Altai constituie primele confirmări ale însușirii de către oameni a tehnicii de Împâslire. Aici s-a descoperit *Covorul Fermecat*, cu imaginea Zânei Cerului la ceremonia de investire a Șcitului Regal. Acest covor *de rugă* prezintă cea mai importantă scenă figurativă antică și este un *unicat universal*. Specială este și vestimentația celor două personaje străvechi de pe *covorul fermecat* de la Pazîrik. Marea Zână a șciților întâmpină Cavalerul Regal scitic pe tronul special, asortat cu veșmintele sacre – *patrafir specific Zamolselor* – purtat și de preoții ortodocși, ce susține cu mâna dreaptă *Arborele cosmic* al vieții, cu tulpina și ramurile roșii, pline de lalele roșii, galbene și albastre, săgeți de mărimi diferite, printre care una este ancorată de Tronul Zeiesc și indică viața cu rădăcinile în *Tina lui Adam Klisi*.

Istoricul grec Herodot îi descria pe sciți ca purtând coifuri din material de *pâslă*, caftane scurte, pantaloni largi din *pâslă* și trăind în corturi de *pâslă*. O importanță la fel de mare a avut-o *pâsla* și pentru un alt popor înrudit cu sciții – hsiung, care locuiau pe teritoriul Mongoliei

contemporane. În tumultul elitelor acestui popor a fost găsită *pâslă*, datând cu o perioadă mult mai târzie – secolele II-I î.H.

Ulterior, tradiția de împâslire a lânii a fost preluată de multe alte popoare turcice din Asia Centrală: de kazahi, tuvini, altaieni, tibetani.

Maniera Hsiung de împâslire a lânii a avut un areal larg de răspândire, ajungând până în Caucazul de Nord. De menționat că la popoarele din Asia Mijlocie, de exemplu, la kazahi, bărbații se ocupau cu confecționarea pânzelor de *pâslă* care acopereau corturile. Ei tăvăleau prin câmp suluri de lână, prinse de șa. Or, pentru un proces atât de complicat, cum este împâslirea lânii, erau necesare anumite dexterități profesionale, dar și suficientă forță fizică.

Tehnica împâslirii rămânea *neschimbată*, dar la fiecare popor avea particularități etnice. Aici, putem menționa metoda arhaică de matlasare a pânzei de *pâslă* cu ațe din ligamente și metoda de încorporare a decorului, tradițională pentru zona iranio-anatolică, începând cu secolul III î. H. și până în zilele noastre, procedeele de aplicare a motivelor din stofe mai subțiri, cusute pe pânza de *pâslă*, preluate din tradițiile Pasyryk și Hsiung, metodele tradiționale de aplicare a pâslei fine pe pânza de *pâslă*, mozaicul (incrustarea cu *pâslă*), preluat de la kumâci, și un procedeu compozițional întâlnit foarte rar – brodarea cu ață de lână colorată de pânza de *pâslă* albă. Toate aceste tehnici de ornamentare a pâsliei le erau cunoscute femeilor din Caucazul de Nord, unele fiind practicate mai des, altele – de la caz la caz.

Primele pânze de *pâslă* erau confecționate din lână nevopsită. Apoi, pentru confecționarea *pâslei*, se folosea lână vopsită cu coloranți naturali. Culorile trebuia să armonizeze între ele și să fie rezistente la factorii atmosferici și la spălare, de aceea procesului de vopsire i se acorda o atenție deosebită. Pentru vopsire erau folosite plante de anumite specii, culori, adunate în anumite locuri și perioade de timp. Meșterii populari reușeau să obțină o paletă largă de culori. Mai târziu, s-a reușit a obține și alte îmbinări de culori prin diverse metode – vopsirea stratificată, amestec etc. Pentru obținerea lânii pentru împâslire este necesar de a urma un proces tehnologic riguros. Oile se tundeau cu foarfecele de tuns oile, pe la sfârșitul lunii mai, înainte de a urca la munte sus. Lâna se băga în saci mari din cânepă, numiți arări și era depozitată în gospodărie până în luna iulie. După prima coasă a fânului, lâna era muiată, mai întâi, într-un ciubăr, în apă fierbinte ca să iasă usucul din ea, apoi era dusă la o apă curgătoare și clătită în coșuri de nuiele, adusă acasă și pusă pe gard să se usuce. După ce se usca bine, lâna era pusă în saci și păstrată în podul casei până toamna târziu, când, după recoltarea produselor agricole începeau operațiunile de prelucrare.

Operația de spălare este destinată îndepărtării de pe lână brută a materiilor de origine animală (grăsimi) și minerale (pământ, nisip, praf).

Meșterul dă viață firelor de lână. Din mâinile sale ies accesorii boeme și originale, pe care le cumpără cei care vor să fie diferiți. Sumane, papuci, păpuși, genți, șaluri, fulare, chiar și corturi și covoare sunt obiectele pe care le creează în atelier. Ca să transforme lâna în *pâslă* este nevoie de forță în mâini și multă migală. În procesul de confecționare a unei genți, folia joacă un rol important. Aceasta are rolul de a separa straturile de lână. Pentru ca materialul să se întărească trebuie tratat cu apă și săpun. După ce *pâsla* este vopsită, se pune la uscat. Aici începe misiunea frumoasă a artistului, care confundă parcă *pâsla* cu pânza pentru pictură și reușește să creeze adevărate opere de artă, se coase cu migală și combină culorile în armonie, pentru ca rezultatul să fie unul unic.

Artiștii plastici autohtoni redau tendințe noi, experimentează în domeniul coloristicii și modificării formei tradiționale a operelor decorative. La etapa contemporană, în crearea *pâslei*

,se utilizează mult și tehnica mixtă, individuală, în sensul că se combină diferite genuri și variații ale artei textile.

Aici se lucrează anume cu pâsla, lână; se adaugă broderia, cusutul sau compoziția textilă se aplică pe pânză etc. Aceste lucrări artistice sunt bine aranjate compozițional, realizate în spiritul culturii și esteticii naționale, având la bază gândirea filosofică și conștiința întregului popor. Generația nouă ne prezintă concepții noi în realizarea *pâslei*, în special, în coloritul modern contrastant, în conformitate cu soluțiile moderne de proiectare în domeniul textilelor industriale și al designului de interior, vestimentar. Totodată, simplitatea compozițională, armonia și tematica ultimelor lucrări continuă să valorifice specificul și originalitatea *pâslei* artistice autentice, dar cu încercări noi. Stilul și expresivitatea artistică ale lucrărilor de *pâslă* din ultimii ani ne amintesc de creația artiștilor remarcabili moderni. Trebuie să menționăm, însă, că în arta textilă contemporană se atestă foarte des realizarea operelor de artă și în tehnica *pâslei*. La etapa postmodernă este evidentă orientarea spre decorativism, cu configurații pur abstracte, elemente stilizate și multiple tehnici tradiționale. Autorii contemporani sunt și ei preocupați de exploatarea modalităților de manipulare a firelor de lână. Într-un mod profesionist, artistic, ei introduc metode inovative, creează compoziții interesante și utilizează diverse materiale. Ca dovadă, afirmăm că fenomenul artistic al Artei Textile se dezvoltă cu succes mai departe. Autorii ne îndeamnă spre păstrarea stilurilor și tehnicilor tradiționale bogate în contextul cultural al artelor plastice și decorative naționale, pentru că acest tip de învățare a artei textile, perspectiva valorilor, păstrează și reînvie tradițiile etnoculturale vechi ale meșterilor populari, ceea ce vizează cunoașterea perfectă și aplicarea tehnologiei tradiționale și a metodelor cunoscute ale *Pâslei*, dar, într-un mod specific, individual. Din toate cele menționate mai sus, ajungem la concluzia că, în sensul istoric, putem spune că Arta Textilă profesională contemporană, care își trage originile încă din antichitate, s-a pus bază în anii sec. XX pe solul unor tradiții și valori artistico-estetice naționale. Remarcăm că genul acesta de artă decorativă este bazat pe arta *pâslei* populare. Din punct de vedere metodologic, operele de *pâslă* se confecționează într-un mod special, algoritmic, de pe ornament, compoziție, utilizând operații importante și materialele necesare. Sub aspect tehnologic, menționăm, că la etapa contemporană, autorii redau tendințe noi, experimentează în domeniul tehnologiei, coloristicii și modificării formei tradiționale a operelor decorative. Crearea unei *Pâsle* presupune diferite abordări creative și experimentale complexe, ridicând la un nivel înalt cultural și competențele profesionale ale artiștilor din domeniul artei textile. Tinerii specialiști din Republica Moldova, artiștii plastici ne prezintă o formă de dialog între generații în arta decorativă contemporană, o sinteză de tradiții și inovații, o simbioză cu diverse varietăți de genuri și expresii, cu diferite aspecte stilistice, tehnice și tehnologice.

SEMNIFICAȚIA PSIHOLGICĂ ȘI REZONANȚA AFECTIVĂ A CULORII ÎN AMENAJAREA INTERIORULUI

*Răileanu Veronica dr., conf. univ.
UPS „Ion Creanga” din Chișinău*

CZU: 747.012

Abstract

The color is the most important element to be considered when we want to bring some personality in the interior space. People see more than 16 million of colors, and when we talk about interior design, this means there can be made plenty of mistakes - wrong combinations, pick a violent color, etc The problem is reduced to respect some rules and apply the following ideas: for the beginning you have to remember what you've learned in the first painting lesson - primary and secondary colors; chromatic combinations represent a valuable asset for the location, followed by the materials used to define the chosen theme.

Key-words: chromatic combination, chromatic crossings, color impact, seasonal colors, affective resonance.

Regulile de aplicare, câteva trucuri predominante și secundare

1. Regula proporțiilor: 60-30-10. Când vine vorba de culoare, decorarea spațiilor de locuit trebuie să respecte această proporție. Nu se știe exact cum a apărut aceasta; probabil că e pur și simplu tendința de a vedea în general lucrurile: 60% – o nuanță unificatoare, în care să se încadreze tot, 30% – elemente vizuale care să stârnească interesul și 10% – accente decorative, care să dea strălucire (cam la fel cum se întâmplă și cu bijuteriile). Prin urmare, când amenajăm o încăpere, aceasta trebuie văzută ca un tot format din trei segmente de proporțiile prezentate: 60% – *culoare dominantă*, 30% – *culoare secundară*, 10% – *culoare de accent*. Aceste proporții conferă interiorului luminozitate, profunzime, rafinament.

2. Schema de culori. Alegerea unei scheme de culori pentru decorarea unei camere sau, mai mult, pentru întreaga casă, poate fi o acțiune destul de dificilă. Totul poate fi însă simplificat dacă facem această alegere cu ajutorul cercului de culori. Pentru început, alegeți două culori principale.

Schema de culori complementare. Culorile complementare se află întotdeauna pe poziții opuse: roșu – verde, galben – albastru, portocaliu – violet. Camerele decorate după regula culorilor complementare au un aer mai formal și sunt mai interesante din punct de vedere vizual, pentru că are loc o demarcație foarte clară a culorilor folosite. Schema de culori complementară poate fi folosită pentru a decora spațiile din casă, care vor fi mai formale, de exemplu, livingul sau camera în care se ia masa.

Schema de culori alăturate. Culorile alăturate sunt, așa cum le zice și denumirea, cele care se află una lângă alta pe cerc: verde – galben, albastru – violet, roșu – portocaliu. Camerele în care se aplică această soluție au un aer mai liber, mai practic și liniștitor. Este o alegere bună pentru zonele informale din locuință, precum camera de zi, dormitor, în general, camerele în care căutăm să ne odihnim după zilele grele din timpul săptămânii.

3. Negru. Negrul este folosit de mult timp ca accent în amenajarea interioarelor. Amplasarea în încăperea a unui accesoriu negru – o cutie, lampă, ramă de fotografie, etc. – are un efect interesant: va scoate în evidență toate celelalte culori din jur și le va spori intensitatea.

4. Copiați natura. Încercăm să amenajăm interioarele inspirându-ne din natura, adoptând culorile pe care le vedem afară. Alegem nuanțe mai închise pentru podea, unele potrivite pentru pereți, mai mult nuanțe deschise pentru tavan. Dacă am duce mai departe analogia dintre interior și natură, atunci am putea spune că podeaua este pământul, pereții sunt copacii și munții, iar tavanul este cerul... de aici pornind sfatul de alegere a nuanțelor.

5. Stabilim un „tipar”. Pentru a alege mai ușor culorile pentru zugrăvirea pereților, privim cu atenție în jur și observăm celelalte elemente din cameră: culoarea draperiei, a tapiseriilor, a covorului, a obiectelor de artă etc. sau culorile dominante din încăperea. Alegem apoi nuanța în funcție de aceste considerente. Este mult mai ușor să procedăm așa – să ne dovedim că este și mai ieftin – decât să zugrăvim pereții într-o culoare care ne place și la final să descoperim că nu se potrivește cu nuanța mobilierului etc. Cu alte cuvinte, dacă obiectul cel mai important din cameră (un obiect de artă, tablou sau vază, de exemplu) este o combinație de roșu, negru și gri, atunci putem alege ca griul să reprezinte cei 60%, roșu – 30% și negru – 10%. Sau puteți alege ca roșu să fie culoarea dominantă, caz în care accentele decorative vor trebui să fie negre sau gri.

6. Treceți cromatic. În loc să alegem culori pentru fiecare interior în parte și să ne trezim la sfârșit că locuința arată ca o salată de culori. Cel puțin din punct de vedere coloristic, totul trebuie să aibă un numitor comun. Pentru a crea o trecere cromatică între încăperi, alegem pur și simplu culoarea pe care am folosit-o în una din camere și facem în așa fel, încât ea să se regăsească și în celelalte. De exemplu, dacă avem o canapea verde, folosim aceeași nuanță de verde pentru tapițeria scaunelor din altă cameră, abajurul unei lămpi din dormitor, covorașul de la intrare etc.

7. Contrastul. Un spațiu plin de contraste (în care este folosită lumina în combinație cu accentele decorative închise la culoare – de exemplu, o canapea de culoare roșu intens într-o cameră zugrăvită în auriu deschis) pare mai bine definit, mai liber decât unul în care sunt folosite culori din aceeași gamă. Așadar, apelați la contraste puternice dacă doriți un spațiu mai formal și utilizați nuanțe apropiate pentru a obține un efect liniștitor. Când sunt alăturate, albul și negrul dau și ele un aspect formal. Combinația de alb cu bej, de exemplu, nu este foarte contrastantă și dă un sentiment liniștitor; asemănătoare este și alăturarea de alb, negru și gri.

8. Impactul culorilor. Culorile primesc semnificații în funcție de ceea ce reprezintă ele pentru fiecare din noi. De exemplu, roșu poate reprezenta focul, albastru – cerul sau marea, galben – soarele, cafeniu și verde – copacii. Folosiți și dvs. aceste asocieri pentru a obține efecte maxime într-o încăperea, în funcție de impactul vizual pe care îl doriți. Dacă vreți o cameră care să inspire energie, viață, alegeți nuanțe de roșu și galben; dacă preferați o atmosferă liniștitoare, alegeți tonuri mai supuse, precum albastru și maroniu. Culorile și impactul lor emoțional, trebuie, desigur, să fie strâns legat de activitățile care au loc în acel spațiu. Pentru restul încăperilor, cum este baia, alegeți nuanțe mai închise, care să dea în aer liniștitor (verde, albastru, maroniu).

9. Culori de sezon. Culorile de toamnă, precum galben-muștar, tonuri de ruginiu și cafeniu vor crea o atmosferă calmă și un spațiu supus, perfect pentru odihnă. Pe de altă parte, culorile primăverii sunt pline de energie; tonurile de roz, lila și galben-șofran dau un aer proaspăt și naiv încăperii.

10. Culoare și lumină. Culoarea unei camere trebuie aleasă având în vedere și momentul din zi când este locuită. Dacă încăperea este folosită cel mai des seara, când toată lumea se întoarce de la serviciu și/sau școală etc., deci va fi văzută mai mult la lumina artificială a lămpilor, alegeți culoarea după-amiază sau la orele mai târzii ale serii. Dacă este vorba de o încăpere de zi care beneficiază din plin de lumină, alegeți culoarea dimineața sau la prânz. De asemenea, este importantă și poziția ferestrelor, pentru că direcția din care vine lumina afectează felul în care se vede culoarea. Nuanțele mai închise par și mai întunecate în camerele care au ferestrele spre nord, așa că, în aceste cazuri, e mai bine să alegeți culori mai deschise.

Efectele fiziologice și psihologice ale culorilor.

Conform unor cercetări științifice, culorile influențează starea fiziologică a organismului, procesele psihice și stările noastre afective.

Mai jos sunt prezentate principalele efecte fiziologice și psihologice ale culorilor, precum și semnificația lor psihoafectivă (Pavel Mureșan – Culoarea în viața noastră).
Efecte fiziologice și psihologice.

- Alb**
- contracția pupilei și a mușchilor globilor oculari;
 - robustețe, expansivitate, puritate, răceală, suavitate;
 - este obositor prin strălucirea datorată reflexiei totale a luminii; inocență, virtute, sobrietate, pace, împăcare, curățenie.
- Negru**
- reducerea activității metabolice; repaus;
 - introversie, depresie, neliniște, reținere;
 - impresie de adâncime, plinătate și greutate;
 - tristețe, singurătate, despărțire, doliu, sfârșit. Punere sudică.
- Violet**
- luciditate înțeleaptă, detașare totală, clarviziune, sentimentul eternității,
 - nostalgia adevărilor ultime, trăiri paranormale, stare de fuziune și unitate cu tot ce ne-înconjoară;
 - stimulează trăirile spiritual înalte, precum și simultaneitatea unor stări de optimism și nostalgie;
 - atracție și detașare, îndepărtare și apropiere, bucurie și tristețe, concret și abstract, prezența și absența, stare de atotputere, omniprezență;
 - senzație de apropiere foarte mare în spațiu, cuprinderea infinitului și a eternității în propria ființă;
 - starea că totul este în ființă și că simultan ființa este în tot ceea ce o înconjoară.
- Verde**
- liniște, buna dispoziție, relaxare, meditație;
 - echilibru, contemplare, abundența de asociații mentale de idei;
 - fantezie, culoare rece, plăcută, odihnitoare și calmă;
 - impresii intense de prospețime;
 - facilitează deconectarea nervoasă;
 - senzație de depărtare în spațiu.
- Gri**
- eleganță, respect, subordonare, subtilitate, stabilitate, înțelepciune;
 - vârsta înaintată, plictiseală, decădere, încurcătură, neutralitate; extindere urbană, emoții puternice, echilibru.

Culoarea pentru mobilier și accesorii aduce interiorului personalitate, dar excesele de culori duc la senzație de aglomerație și lipsă de rafinament. Deci, mobilierul colorat se folosește ca accent, evidențiind astfel obiectul-vedetă al camerei.

Dar ultimul scop al designului nu este neapărat acela de a crea un decor, ci, mai degrabă, o stare sufletească, o atitudine morală. Ordonarea spațiilor, echilibrarea maselor, stabilirea ritmurilor, armonizarea culorilor dau interiorului fizionomia căutată de făuritorul ei, pentru a trezi în cel ce o privește anumite stări sufletești.

BIBLIOGRAFIE

1. <http://www.csid.ro/lifestyle/psihologie-si-cariera/impactul-facebook-ului-in-viata-de-zicuzi-avantaje-si-dezavantaje-11617984/> Impactul facebook-ului asupra societății.
2. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Facebook> [Controverse](https://ro.wikipedia.org/wiki/Controverse)
3. MUREȘAN, P. „Culoarea în viața noastră”. București: Ed. Ceres, 1988.

TANGENȚIALITATEA CROMATICII ȘI A FACTORULUI DE INFLUENȚĂ ÎN FORMAREA DESIGNUL INTERIOR

*Spataru Rodica, lector univ.,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 747.012

Abstract

Chromatics in interior design is a totality of psychological, physiological influences. The interior with a successful design can be a good platform to contribute to the improvement and quality of the life, it is a way of attributing to the individual a mode of perception of qualitative and quantitative reality. Each colour in the interior design, colour shade, range is perceived differently. Some colours cause peace, others energy so all existing primary and complimentary colours act thus favouring certain states both psychological and physiological. The tangentially of the chromatic properties, the forms of creating new colour shades, their appearance, the ranges created with the factors of psycho-physiological influence determine knowledge, the research of these two aspects to qualitatively improve life and its aspects.

Key-words: spectrum, cromatologia, color perception, color physiology, biofilic, vernacular dimension.

Definiția designului, numită și *definiție concentrată*, îi aparține teoreticianului Stéphane Vial, care, în cartea sa „*Scurt tratat de design*”, afirmă că „*Designul este o artă de a înfrumuseța existența cotidiană prin forme și culoare*”. Studiile sale în filosofie și psihologie clinică permit (ca afirmațiile precum că arta este un mod de influență) să fie puse la baza corelației dintre designul interior și factorul de influență a acestuia. Stéphane Vial este un cercetător de design specializat în inovația digitală și în sănătatea mintală. Făcând doctoratul în filozofie la Universitatea Paris Descartes, apoi habilitatul pentru cercetarea directă (HDR) în proiectare, la Universitatea din Nîmes, în 2015, este cunoscător al influențelor de culoare în design, dat fiind faptul că la momentul actual predă teoria „design-ului și design-ului interacțiunii [12].

Stéphane Vial este unul din mulții cercetători care ne demonstrează prin cercetările sale legătura dintre domeniile filozofie, design și a formelor de influență psihologică și fiziologică la momentul de interacțiune a lor. Deducția fiind tangențialitatea dintre proprietățile cromaticii, formarea noilor nuanțe coloristice, aspectul lor, gamele create și a factorilor de influență psihofiziologică. Cercetarea acestor două aspecte este importantă pentru a îmbunătăți calitativ viața și aspectele sale. Numeroase cercetări au confirmat această legătură prin materialele publicate de cercetători în următoarele aspecte: